

Suvestinė redakcija nuo 2019-12-19

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [96-3574](#), i. k. 1042055ISAK00VA-116

Nauja redakcija nuo 2019-12-19:

Nr. [VA-103](#), 2019-12-18, paskelbta TAR 2019-12-18, i. k. 2019-20368

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
VIRŠININKAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KASOS APARATU UŽFIKSUOTŲ DUOMENŲ APSAUGOS NUO NETEISĖTO JŲ
PAKEITIMO AR SUNAIKINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2004 m. birželio 10 d. Nr. VA-116
Vilnius

Vadovaudamasi Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo“, 11 punktu, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 18.11 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Kasos aparatų užfiksuotų duomenų apsaugos nuo neteisėto jų pakeitimo ar sunaikinimo taisykles (toliau – Taisyklės) (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) Kontrolės departamento ir apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, pagal kompetenciją turi kontroliuoti, kad asmenys, lipdukus gaminantys, įsigyjantys, apskaitantys ir atliekantys įrenginių plombavimą, laikytųsi Taisyklių;

2.2. šio įsakymo vykdymą kontroliuoja VMI prie FM viršininko pavaduotojas, koordinuojantis VMI prie FM Kontrolės departamento veiklą, ir apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų viršininkai.

VIRŠININKĖ

VIOLETA LATVIENĖ

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2004 m. birželio 10 d. įsakymu
Nr. VA-116
(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2019 m. gruodžio 18 d. įsakymo
Nr. VA-103 redakcija)

KASOS APARATU UŽFIKSUOTŲ DUOMENŲ APSAUGOS NUO NETEISĖTO JŲ PAKEITIMO AR SUNAIKINIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kasos aparatu užfiksuotų duomenų apsaugos nuo neteisėto jų pakeitimo ar sunaikinimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato kasos aparatams, prekybos (paslaugų teikimo) automatams ar kitiems pinigų apskaitos įrenginiams (toliau – įrenginiai) žymėti (plombuoti) skirtų specialių lipdukų (toliau – lipdukai) gamybos, įsigijimo, apskaitos, naudojimo (plombavimo) tvarką, taip pat išvardytų įrenginių prižiūrinčio ūkio subjekto specialisto plombavimo įrankiu, pagamintu pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) arba jos įgalioto asmens patvirtintą brėžinį, plombavimo tvarką.

2. Taisyklių privalo laikytis visi lipdukus gaminantys, įsigyjantys, apskaitantys ir įrenginių plombavimą atliekantys fiziniai ir juridiniai asmenys.

3. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu (toliau – BAI), Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais įrenginių įrengimą, naudojimą, remontą ir techninio aptarnavimo reikalavimus.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Ekspertinė įmonė** – tai įstaiga atliekanti įrenginių ir kitų pinigų apskaitos įrenginių techninę ekspertizę.

4.2. **Įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas** – juridinis asmuo (filialas), turintis VMI prie FM nustatyta tvarka išduotą sertifikatą, leidžiantį atlikti jame įrašytų modelių kasos aparatų ir su jais susijusių įrenginių techninės priežiūros ir remonto darbus (toliau – Sertifikuota kasos aparatų aptarnavimo įmonė) ir / arba juridinis ar fizinis asmuo, turintis prekybos automatų gamintojo ar jo atstovo išduotus dokumentus, patvirtinančius teisę prekybos automatų techninei priežiūrai ir remontui atlikti (toliau – Aptarnavimo asmuo).

4.3. **Įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto specialistas** – Sertifikuotos kasos aparatų aptarnavimo įmonės darbuotojas, turintis VMI prie FM nustatyta tvarka išduotą sertifikatą, leidžiantį atlikti jame įrašytų modelių kasos aparatų ir su jais susijusių įrenginių techninės priežiūros ir remonto darbus ir / arba Aptarnavimo asmuo arba jo įsakymu paskirtas darbuotojas, turintis teisę atlikti prekybos automatų techninės priežiūros ir remonto darbus, užplombuoti prekybos automatus.

4.4. Kitos taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Nutarime ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS ĮRENGINIŲ PLOMBAVIMAS

5. Įrenginiai plombuojami lako antspaudu, švinine ar kitos tam tinkamos medžiagos plomba įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto specialisto plombavimo įrankiu ir / arba klijuojant lipdukus. Lipdukai ir plombos yra specialūs įrenginių žymėjimo ženklai.

6. Įrenginių plombavimas turi užtikrinti įrenginių (ar su jais susijusių atskirų mazgų, detalių, atminties blokų, autonominio maitinimo šaltinių) skaitiklių nepakeičiamumą, nepažeidus lipduko ir / arba plombos.

7. Įrenginiai plombuojami tik pagal plombavimo planą. Įrenginių plombavimo planas – tai su ekspertine įmone suderintas ir VMI prie FM arba jos įgalioto asmens patvirtintas dokumentas, kuriame nurodytos įrenginio plombavimo vietos ir plombavimo būdas.

8. Įrenginių plombavimo planą parengia įrenginius gaminanti ir / ar platinanti įmonė ir ją pateikia ekspertinei įmonei, kuri atlieka įrenginių techninę ekspertizę. Gavus teigiamą ekspertinės įmonės išvadą, įrenginius gaminanti ir / ar platinanti įmonė plombavimo planą pateikia tvirtinti VMI prie FM arba jos įgaliotam asmeniui.

9. Kompaktinės konstrukcijos įrenginiuose plombuojamas korpusas. Modulinės konstrukcijos įrenginiuose plombuojama dalis, kurioje įmontuotas pinigų skaičiuoklis, fiskalinis blokas, fiskalinių duomenų perdavimo linijų jungtys ir kitos ekspertinės įmonės nurodytos vietos.

10. Įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto specialistas įrenginį privalo plombuoti taip, kad jis būtų apsaugotas nuo neteisėto atidarymo ir būtų galima nustatyti jį plombavusį asmenį.

11. Už plombavimo įrankio saugumą atsako jį naudojantis įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto specialistas. Apie įrankio praradimą, įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas privalo nedelsdamas informuoti VMI prie FM ir jos įgaliotą asmenį.

12. Jei įrenginys plombuojamas klijuojant lipdukus, tai įrenginius prižiūrintis ūkio subjekto specialistas privalo:

12.1. ant klijuojamų lipdukų plombavimo įrankiu uždėti žymą ir užrašyti plombavimo datą;

12.2. užplombavus įrenginį, įrenginio techniniame pase įrašyti plombavimui panaudotų lipdukų numerius, atlikto remonto ar techninio aptarnavimo duomenis ir patvirtinti juos parašu bei plombavimo įrankio žyma.

13. Jeigu pasikeičia Sertifikuota kasos aparato aptarnavimo įmonė, kasos aparato plomba turi būti pakeista naujos Sertifikuotos kasos aparatą aptarnavusios aptarnavimo įmonės plomba, kai nauja aptarnaujanti įmonė pirmą kartą atlieka kasos aparato techninės priežiūros ir / ar remonto darbus ir iš karto apie tai turi būti įrašyta techniniame pase. Nauja Sertifikuota kasos aparato aptarnavimo įmonė, pakeitusi kasos aparato plombą, apie kasos aparato plombos pakeitimą per 5 (penkias) darbo dienas turi pranešti apskrities valstybinei mokesčių inspekcijai (toliau – AVMI), pateikiant tinkamai užpildytą kasos aparato techninio paso kopiją.

III SKYRIUS LIPDUKŲ GAMYBA

14. Detalią lipdukų eskizo rengimo, gaminimo, apskaitos ir naudojimo tvarką nustato įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas, vadovaudamasis šių taisyklių nuostatomis.

15. Lipdukai turi būti pagaminti ir užklijuoti taip, kad nepažeidus jų nebūtų įmanoma nuimti nuo įrenginio.

16. Lipduke turi būti:

16.1. nurodytas įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto pavadinimas (gali būti stilizuotas);

16.2. šešių ženklų lipduko numeris;

16.3. vieta įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto specialisto plombavimo įrankio žymai ir plombavimo datai nurodyti.

17. Spausdinimo metu lipdukai numeruojami didėjančia tvarka. Numeravimo šriftas turi būti ne mažesnis kaip 2 milimetrai.

18. Įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas papildomai pagamina 7 (septynis) lipdukus su užrašu „Pavyzdys“, iš kurių vienas pateikiamas ekspertinei įmonei, o 6 (šeši) vienetai pateikiami VMI prie FM, kuri po vieną lipduką išsiunčia kiekvienai AVMI.

IV SKYRIUS LIPDUKŲ ĮSIGIJIMAS IR APSKAITA

19. Įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas pagamintų arba įsigytų lipdukų apskaitą privalo tvarkyti vadovaudamasis BAĮ nuostatomis, kitais apskaitą reglamentuojančiais teisės aktais ir šiomis taisyklėmis.

20. Įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto vadovo įsakymu turi būti:

20.1. paskirtas už lipdukų gamybą, įsigijimą, saugojimą, apskaitą, išdavimą ir sunaikinimą atsakingas darbuotojas;

20.2. patvirtinta lipdukų išdavimo ir naudojimo instrukcija, kuri turi atitikti šių taisyklių ir kitų teisės aktų reikalavimus;

20.3. patvirtintas lipdukus naudojančių įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto specialistų sąrašas.

21. Kai įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas yra fizinis asmuo, jis pats atsako už lipdukų gamybą, įsigijimą, saugojimą, apskaitą, išdavimą ir sunaikinimą.

22. Jei nustatomas lipdukų trūkumas ar gamybos brokas, turi būti surašomas lipdukų patikrinimo aktas, kuriame privaloma nurodyti nustatyto trūkumo ar broko kiekį.

23. Lipdukai pagaminimo arba įsigijimo dieną užpajamuojami ir užregistruojami rankiniu arba techniniu būdu pildomame Specialių lipdukų apskaitos žurnale, kurio forma yra šių taisyklių priedas (toliau – žurnalas). Techninėmis priemonėmis užpildomame žurnale turi būti nurodomi tokie pat duomenys, kaip ir rankiniu būdu užpildomame žurnale esantys duomenys (išskyrus 12 ir 14 skiltis).

Techninėmis priemonėmis užpildomas žurnalas laikomas elektroninėje laikmenoje ir, Valstybinei mokesčių inspekcijai ar kitai kontroliuojančiajai institucijai pareikalavus, turi būti pateikiamas Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytais terminais ir tvarka.

24. Paskirtasis už lipdukų gamybą, įsigijimą, saugojimą, apskaitą ir naudojimą atsakingas asmuo lipdukus išduoda tik darbuotojams, įrenginius prižiūrinčio ūkio subjekto įtrauktiems į lipdukus naudojančių darbuotojų sąrašą. Žurnale nurodomas gautų / išduotų lipdukų kiekis ir jų numerių intervalas, lipdukus gavusio darbuotojo vardas, pavardė, parašas ir lipdukus išdavusio darbuotojo parašas.

25. Žurnalo lapai turi būti sunumeruoti, o įrašas apie puslapių skaičių patvirtintas parašu. Kai įrenginius prižiūrinčio ūkio subjektas yra juridinis asmuo, tai įrašą apie puslapių skaičių parašu tvirtina jo vadovas. Kai įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas yra fizinis asmuo, tai įrašą apie puslapių skaičių parašu tvirtina jis pats.

26. Žurnalas yra apskaitos registras. Užpildytas žurnalas saugomas Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos nustatyta tvarka.

27. Atsakingas asmuo, metų ketvirčiui pasibaigus, per 10 (dešimt) dienų apskaičiuoja lipdukų likutį ir įrašo žurnale atitinkamus duomenis.

V SKYRIUS LIPDUKŲ SUNAIKINIMAS

28. Įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais nutraukęs veiklą, nepanaudotus lipdukus privalo sunaikinti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Draudžiama naudoti įrenginius, kurių apsauginiai lipdukai arba plombos pažeisti.

30. Asmenys, pažeidę šias taisykles, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Kasos aparatu užfiksuotų duomenų apsaugos nuo neteisėto jų pakeitimo ar sunaikinimo taisyklių priedas

(ūkio subjekto (filialo) ar įstaigos pavadinimas ir kodas)

SPECIALIŲ LIPDUKŲ APSKAITOS ŽURNALAS

20__ m. ____ d.

Data	Iš ko gauta / kam išduota	Gautų lipdukų			Išduotų lipdukų			Sunaudota lipdukų			Lipdukus išdavusio asmens parašas	Lipdukus gavusio asmens	
		kiekis	numeriai		kiekis	numeriai		kiekis	numeriai			vardas ir pavardė	parašas
			nuo	iki		nuo	iki		nuo	iki			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Šiame žurnale sunumeruota ____ lapų.
Įrenginius prižiūrintis ūkio subjektas

(parašas, vardas ir pavardė)
20__ m. _____ d.

Pakeitimai:

1.
Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [VA-75](#), 2005-10-29, Žin., 2005, Nr. 132-4780 (2005-11-08), i. k. 1052055ISAK000VA-75
Dėl kai kurių Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymų pakeitimo

2.
Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [VA-26](#), 2007-04-06, Žin., 2007, Nr. 41-1569 (2007-04-11), i. k. 1072055ISAK000VA-26
Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 10 d. įsakymo Nr. VA-116 "Dėl Specialių lipdukų (plombų) gamybos, įsigijimo, apskaitos ir naudojimo (plombavimo) taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.
Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [VA-103](#), 2019-12-18, paskelbta TAR 2019-12-18, i. k. 2019-20368
Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. birželio 10 d. įsakymo Nr. VA-116 „Dėl Specialių lipdukų (plombų) gamybos, įsigijimo, apskaitos ir naudojimo (plombavimo) taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo